

Сбг – Словник буковинських говірок / За заг. ред. Н. В. Гуйванюк. – Чернівці : Рута, 2005. – 688 с.

СУМ – Словник української мови. – К. : Наукова думка, 1970–1980. – Т. I–XI.

Фасмер – Фасмер М. Этимологический словарь русского языка / М. Фасмер. – М. : Прогресс, 1964–1973. – Т. 1–4.

Чабаненко – Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпряни / В. А. Чабаненко. – Запоріжжя, 1992. – Т. 1–4.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гриценко П. Ю. Моделювання системи діалектної лексики / П. Ю. Гриценко. – К. : Наукова думка, 1984. – 226 с.

2. Коломиєць В.Т. Ихтиологическая номенклатура славянских языков как источник для исследования межславянских этнических взаимоотношений / В. Т. Коломиєць. – К., 1978.

3. Маркевич О. П., Короткий І. І. Визначник прісноводних риб УРСР / О. П. Маркевич, І. І. Короткий. – К. : Рад. школа, 1954. – 208 с.

4. Німчук В. В. Давньоруська спадщина в лексиці української мови / В. В. Німчук. – К. : Наукова думка, 1992. – 414 с.

5. Циганок І., Галаш Г. Із спостережень над рибальською лексикою наддунайських говірок // Діалектологічні студії 7. Традиції і модерн / Відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ, 2008. – С. 93–99.

6. Щербуха А. Я. Риби наших водоем. – Вид. 2, доп. / А. Я. Щербуха. – К. : Рад. школа, 1987. – 159 с.

Tetiana Tyshchenko

The nominations of the fish in the dialects of Eastern Podillya

The article deals with the composition, structural organization and geographical spreading of the lexical-semantic group of the fish in the dialects of Eastern Podillya; common and different features of the nominations of the fish in the Eastern Podillya area are regarded.

Key words: lexical-semantic group, names of the fish, dialects of Eastern Podillya.

Тетяна Щербина

СКЛАДНІ Й СКЛАДЕНІ НАЗВИ В ГОВІРКАХ СЕРЕДНЬОНАДДНІПРЯНСЬКО-СТЕПОВОГО ПОРУБІЖЖЯ

Статтю присвячено аналізу структури назв одягу, взуття, головних уборів і прикрас у говірках середньонаддніпрянсько-степового порубіжжя. У ній звернено увагу на складні й складені найменування, виокремлено їхні структурно-семантичні моделі.

Ключові слова: складні назви, складені найменування, говірки середньонаддніпрянсько-степового порубіжжя.

Різномасштабне вивчення діалектної лексики є одним із актуальних завдань сучасної лінгвістики. Особливо важливе дослідження номінативних процесів у діалектній мові – окреслення мотиваційних зв'язків лексем, визначення типів номінації, структури назв, процесу універбації – на матеріалі різних тематичних груп лексики (ТГЛ). Проблема способів номінації реалій навколишньої дійсності стала однією з центральних у мовознавстві ще з 80-х рр. ХХ ст., однак спеціальних досліджень структури діалектної лексики ще не було. Спорадично це питання представлено в працях Л. Фроляк, яка в межах ботанічної лексики східностепових говірок виокремила чотири групи номенів, зокрема й складені найменування [16]. І. Сабадош, вивчаючи способи номінації української ботанічної номенклатури, особливу увагу зосередив на складних назвах-інноваціях та класифікував їх залежно від типів синтаксичних словосполучень, якими мотивоване складне слово [10]. Р. Омельковець серед складних найменувань лікарських рослин Західного Полісся виокремила сурядні та підрядні атрибутивні словосполучення [12]. Проаналізувавши номінаційні процеси в ботанічній лексиці східнополіських говірок, М. Поістогова відзначила поширеність полікомпонентних назв та низьку частотність складних номенів [14]. Складені й складні назви, зокрема пропозитивні й дискурсивні найменування людини в східностепових говірках, представлено в дослідженні В. Дворянка [7]. Способи номінації в мікологічній лексиці центральноподільських говірок розглянуто в розвідці

І. Гороф'янюк [4]. На принципах і способах номінації фітономенів у східнослобожанських говірках зосереджено увагу А. Скорофатової [11].

Найменування одягу, взуття, головних уборів і прикрас становлять розгалужений шар лексики, що неодноразово був предметом різнопланових досліджень Г. Миронової [9], Н. Пашкової [13], Г. Войтів [3], Л. Пономар [15], Г. Гримашевич [6], О. Коваленко [8] та ін. Ці праці створили значну емпіричну базу свідчень про лексику одягу, взуття, головних уборів і прикрас, її склад, семантичні особливості, специфіку формування, проте структура похідних назв у говірках середньонаддніпряньсько-степового порубіжжя не була предметом спеціального опису, у чому й полягає новизна та актуальність нашої розвідки. Метою статті є дослідження структурно-семантичних моделей складних і складених найменувань, зафіксованих у говірках суміжжя середньонаддніпряньського і степового діалектів.

Серед способів номінації одягу, взуття, головних уборів і прикрас у говірках середньонаддніпряньсько-степового порубіжжя виокремлено словотворення (афіксацію, універбацію, осново- і словоскладання), семантичну деривацію (переосмислення слів), творення складених конструкцій (дво-, полікомпонентних номенів). На підставі аналізу близько 1000 номінативних одиниць виявлено, що номінація реалій у говірках середньонаддніпряньсько-степового порубіжжя виражена, в основному, монолексемами (77 % назв); аналітичні назви представлені словосполученнями (23 %).

Специфіку аналізованих найменувань зумовлює невелика кількість складних слів. У досліджуваних говірках складні слова, похідні від підрядних словосполучень, представлені назвами, у яких поєднано прикладку й означуване слово: *спідниця-а-ти'т'анка* 'широка спідниця, зібрана в поясі широкими складками' (1, к. 48)³, *шапка-кубанка* 'чоловіча зимова шапка без вух'³ (к. 109), *шапка-вушанка*, *шапка-ушанка*, *шапка-розкладушка* 'чоловіча зимова шапка з вухами' (к. 109). Часто такі найменування зазнають декомпозиції: *ти'т'анка* 'широка спідниця, зібрана в поясі широкими складками' (к. 48), *кубанка* 'чоловіча зимова шапка без вух' (к. 109), *вушанка* 'чоловіча зимова шапка з вухами' (к. 109). Складні слова дають можливість повніше виразити нові поняття, а причиною їхньої появи називають потребу виразити дві ідеї в одному слові [3, с. 162].

Поширеними в говірках середньонаддніпряньсько-степового порубіжжя є полікомпонентні назви, що представлені підрядними словосполученнями. Аналіз досліджуваного матеріалу дає змогу відзначити, що в межах кожної з ТГЛ на позначення одягу, взуття, головних уборів і прикрас виявляється тенденція до утворення назв-словосполучень від номенів, що позначають родові поняття. Унаслідок цього виникають семантичні гнізда термінів: *сорочка*, *сорочка* *мужис'ка*, *полот'на ана сорочка* 'чоловіча сорочка' (к. 22), *сорочка*, *підрізна сорочка*, *само'робкова сорочка* 'верхня жіноча сорочка' (к. 25). Складені найменування й однослівні мають те саме номінативне навантаження, однак назва-словосполучення є ще й носієм синтаксичних відношень. У будь-якій назві-словосполученні самостійність окремих компонентів ослаблена або втрачена, і за характером значення вона наближається до окремого слова. Незалежно від лінійної довжини та лексико-граматичного категорійного складу словосполучення виражає одне термінологічне значення, одне комплексне поняття [17, с. 18].

У досліджуваних говірках складені назви репрезентовано здебільшого двослівними атрибутивними словосполученнями, побудованими за моделями підрядної залежності компонентів – узгодження, керування, прилягання і в їх поєднанні. Найбільш функціонально активними є неприйменникові конструкції, зокрема атрибутивні словосполучення (тип зв'язку – узгодження), побудовані за схемою "прикметник + іменник-загальна назва реалії", де прикметник вказує на матеріал виготовлення – *полот'на ана сорочка* 'чоловіча сорочка' (к. 22), *л'он:а сорочка*, *дис'ач:ана сорочка*, *сир'ова сорочка* 'спідня чоловіча сорочка' (к. 23), *ри'мін:ий пояс* 'чоловічий пояс зі шкіри' (к. 41), *в'ір'овчаний пояс* 'шнур, мотузка, якою стягують штани для їх підтримання' (к. 42), *ри'зин'ан'і* (*ри'зинов'і*, *ро'зинов'і*, *ри'зов'і*, *ро'зов'і*) *чоботи* 'гумові чоботи' (к. 87), *ширс'т'аний пл'ток* 'велика тепла жіноча хустка' (к. 115), *сукон:а спідниця*, *шорс'т'ана спідниця*, *палаткова спідниця* 'різновиди спідниці за матеріалом виготовлення' (к. 48), *рого'ве на'мисто*, *ка'мін:е* (*кам'я'не*) *на'мисто* 'намисто з коралів' (к. 125), *скл'а'не на'мисто* 'намисто зі скла' (к. 125); або ж його якість – *товс'та хустка* 'велика тепла жіноча хустка' (к. 115), *товс'та сорочка* 'верхня чоловіча сорочка' (к. 23), *тон'ка сорочка* 'спідня чоловіча сорочка' (к. 24), *д'руба хустка* 'велика

³ Тут і далі покликання на карти подаємо за джерелом: Щербина Т. В. Ареалогія середньонаддніпряньсько-степового порубіжжя: монографія / Т. В. Щербина. – Черкаси: Видавець Андрощук П. С., 2009. – 348 с.

тепла жіноча хустка' (к. 115). За цією ж моделлю утворено словосполучення, у яких прикметник указує на призначення реалії: *рибацьк'і чоботи*, *рибал'с'к'і чоботи* 'чоловіче взуття для риболовлі' (к. 88), *носо'ва хустка*, *носо'вий платок (платочок)* 'хустинка для витирання обличчя' (к. 21), нагоду її використання: *буден'ий од'яг* 'одяг для виконання домашньої роботи' (к. 2), *празничне вбран'а*, *празнишина од'яга* 'святковий одяг' (к. 6), *домашн'а сорочка* 'спідня чоловіча сорочка' (к. 24), особливості носіння: *спо(і)дн'а сорочка* 'спідня чоловіча сорочка' (к. 24), *верхн'а сорочка* 'верхня чоловіча сорочка' (к. 23), *сп'ідн'і штани*, *нижн'і штани* 'спідні штани' (к. 36).

Досить продуктивними в говірках середньонадніпряньсько-степового порубіжжя є різновиди аналізованої моделі, у яких прикметник містить вказівку на спосіб виготовлення реалії чи матеріалу: *крой'аний по'яс* 'чоловічий пояс із тканини' (к. 41), *вал'аний платок* 'велика тепла жіноча хустка' (к. 115), *самод'елков'і галош'і* 'глибокі калоші' (к. 108), *набор'ний каблук* 'каблук, виготовлений з кількох пластинок, "набраних" на вісь' (к. 96), *в'язан'і китиц'і*, *виплет'ана бахра'ма*, *плечена уставка* 'в'язана тасьма з суцільним рядом ниток, шнурків, пришита по периметру хустини' (к. 118), *р'ізана на'місто*, *надуте на'місто* 'намісто, виготовлене зі скла' (к. 125), *саморобкова сорочка* 'верхня жіноча сорочка (загальна назва)' (к. 25), *самот'канкова сп'ідниц'а* 'спідниця з тканини домашнього виробництва' (к. 48); або на особливості крою: *р'асна сп'ідниц'а* 'спідниця з великою кількістю складок' (к. 48), *грудний фартух* 'фартух, який одягають на сукню чи спідницю від грудей до колін' (к. 54), *довга кохта*, *кругла кохта*, *приложиста кохта* 'жіноча кофта навипуск' (к. 57), *крис'лата шуба* 'жіноча шуба з широкими лапами, у які можна було загорнути малу дитину' (к. 68, ком. 68), *сто'йача шапка*, *пр'ама шапка* 'чоловіча зимова шапка без вух' (к. 109), *п'ідр'ізана сорочка* 'верхня жіноча сорочка (загальна назва)' (к. 25), *сто'йачий ком'ір* 'комір літнього одягу' (к. 29).

Менш продуктивними є варіанти названої моделі, у яких означення вказує на місце розташування реалії – *боко'вий кар'ман*, *внутр'ін'ий (внутр'ішн'ий) кар'ман* 'кишеня на внутрішньому боці поли чоловічого піджака' (к. 40), декору – *вишит'і рукава* 'вишивка на рукаві жіночої сорочки' (к. 34), *вишитий под'іл* 'вишитий поділ жіночої сорочки' (к. 35), зовнішню ознаку реалії – *чиста од'яга*, *нар'адне вд'іван'а* 'святковий одяг' (к. 6), спосіб носіння – *накид'ний платок*, *обкид'ний платок* 'велика тепла жіноча хустка' (к. 115).

У кількох говірках середньонадніпряньсько-степового порубіжжя засвідчено найменування, які структурно відображають аналізовану модель, хоч постали внаслідок контамінації лексем, що в більшості говірок названого суміжжя функціонують самостійно: *сп'ідн'е біл'ийо* 'білизна, натільний одяг' (*сп'ідн'е + біл'ийо*) (к. 7). У говірці с. Мар'ївка Онуфріївського р-ну Кіровоградської обл. засвідчено складену назву *пл'ушова о'с'інка* 'жіночий короткополий осінній плюшевий одяг', що виникла шляхом поєднання лексем, мотивом номінації яких є назва матеріалу виготовлення (*пл'ушка*) та сезон носіння (*о'с'інка*) (к. 61).

Непродуктивною для говірок середньонадніпряньсько-степового порубіжжя є модель "іменник-загальна назва реалії + прикметник", де означення вказує на стать користувача – *сорочка мужис'ка* 'чоловіча сорочка' (к. 22), особливості виготовлення реалії – *чоботи посо'йуже'н'і* 'чоботи з "союзкою" – пришитим до з підосви ремінцем' (к. 83).

Серед складених найменувань одягу, взуття, головних уборів і прикрас у досліджуваних говірках засвідчено безприйменникові атрибутивно-обставинні конструкції "іменник-загальна назва реалії + адвербіалізований іменник в оруд.в.", залежні компоненти яких вказують на спосіб виготовлення реалії: *ком'ір викотом*, *воротн'ічок с'тойочкою* 'різновиди коміра літнього одягу' (к. 29); різновидом цієї ж моделі є порівняльні конструкції, у яких залежні компоненти репрезентують зовнішній вигляд реалії – *бахра'ма локшинкою*, *бахра'ма зат'іркою* 'в'язана тасьма з суцільним рядом ниток, шнурків, пришита по периметру хустки' (к. 118), та трикомпонентні конструкції, підрядні складники яких вказують на спосіб носіння реалії – *платок одним к'інцем*, *хустка одним крайе'м*, *платок одним крайе'м* 'велика хустка, яку носили, одним кінцем обмотавши шию, інший кінець при цьому звисав до пояса' (к. 115).

Іншу модель – "іменник-загальна назва реалії + прислівник" – репрезентують найменування *кохта наб'ік*, *кохта наба'кир* 'кофта із застібною збоку' (к. 57), *сорочка навипуск* 'верхня чоловіча сорочка' (к. 23). Серед причин виникнення синтаксичних конструкцій, у яких пропущено середню ланку (ланцюжок об'єкт дії – дія – спосіб виконання дії (*кохта* (яку застібають) *наб'ік / наба'кир*; *сорочка* (яку носять) *навипуск*)), називають семантичну надлишковість, повторення в синтагмах частини смислу, що призводить до семантичної компресії, опускання в синтагмі окремих лексем [1, с. 440; 5, с. 63].

Складені найменування одягу, взуття, головних уборів і прикрас в говірках середньонадніпряньсько-степового порубіжжя представлено також прийменниково-відмінковими словосполученнями, компоненти яких поєднано атрибутивно-обставинними відношеннями. Серед них виокремлено кілька моделей. Найбільш продуктивною є модель “іменник-загальна назва реалії + прийменник з (із) + іменник в оруд. в.”, у яких підрядний компонент указує на особливості виготовлення чи крою: *со^ррочка з ^тесткою^ю* ‘верхня жіноча сорочка (загальна назва)’ (к. 25), *кар^лман з ^накривкою^ю* ‘кишеня, частина одягу у формі мішечка для дрібних речей і грошей’ (1, к. 39), *ф(хв)ар^тух з ^наг^ррудником, хвар^тух з ^надг^ррудником, фар^тух з ^шлейками* ‘фартух, який одягають на сукню чи спідницю від грудей до колін’ (к. 54), *спідниця з ^достатку, спідниця з ^набором* ‘дуже широка спідниця з великою кількістю складок’ (к. 48), *кохта з ^підк^лин[’]ам, кохта з ^фандами, кохта з ^бухтами* ‘жіноча кофта із заокругленими полами’ (к. 57, ком. 57), *ко^бл[’]жух з ^фандами, ко^бл[’]жух з ^под^резами* ‘широкополий жіночий кожух’ (к. 66), *чоботи з ^вит[’]ажками* ‘суцільнокроєні чоботи, у яких халява і нижня частина виготовлені з одного шматка шкіри’ (к. 83, ком. 83), *хал[’]авка із ^зборками* ‘халява, виготовлена складками’ (к. 89, ком. 89), *шапка з ^(в)ушанками, шапка з ^вухами (вушками), шапка з ^ндвушниками* ‘чоловіча зимова шапка з вухами’ (к. 109). Різновидом аналізованої моделі є конструкції з залежним складником, який містить вказівку на специфіку декорування реалії: *поділ з ^пошиванкою^ю* ‘вишитий поділ жіночої сорочки’ (к. 35), *спідниця із ^пл[’]исами, спідниця із ^шч[’]точкою^ю, спідниця з ^лишт[’]вою^ю, спідниця з ^кіс[’]мою^ю* ‘спідниця, до низу якої пришита смужка тканини червоного кольору’ (к. 48, ком. 48), *чоботи з ^підк^лейками, чоботи з ^ак^расками, вит[’]ажки з ^ак^расками* ‘жіночі чоботи, халява яких угорі оздоблена смужкою шкіри червоного кольору’ (к. 83, ком. 83), *каблук з ^косиц[’]ами* ‘каблук, прикрашений витисненими квітами’ (к. 96, ком. 96).

Менш продуктивною є друга модель – “іменник-загальна назва реалії + прийменник з (із) + іменник у род. відм.”, підрядний компонент якої вказує на матеріал виготовлення реалії: *пояс з ^рем[’]інц[’]ів* ‘чоловічий пояс зі шкіри’ (к. 41), *курточка з ^пл[’]уша* ‘жіночий рукавний короткополий осінній плюшевий одяг’ (к. 61), *лап[’]т[’]і з ^кори, лап[’]т[’]і з ^рогозу, постол[’]и з ^лика, постол[’]и з ^кори* ‘личаки, м’яке селянське взуття, виплетене з лика’ (к. 97), *чир[’]вики з ^кирзи, лап[’]т[’]і з ^кирзи* ‘черевики, вид невисокого взуття на шнурках або гудзиках’ (к. 109), *пл[’]ток з ^бежу* ‘велика тепла жіноча хустка з тонкої якісної шерсті’ (к. 115), *на^листо з ^каме[’]н[’]ів* ‘коралове намисто’ (к. 125).

Третя модель (малопродуктивна) репрезентує структуру “іменник-загальна назва реалії + прийменник на (=з) + іменник у місц. в.”. Залежний компонент у таких назвах вказує на особливості виготовлення реалії: *бот[’]інки на ^ризинках* ‘ботинки, у халяву яких було вставлено спеціальну еластичну стрічку’, *са[’]пожки на ^шнурках* ‘ботинки, які зашнуровували’ (к. 85), *чоботи на ^підк^лейках* ‘жіночі чоботи, халява яких угорі оздоблена смужкою шкіри червоного кольору’, *чоботи на ^зр[’]анках, чоботи на ^зборах* ‘чоботи, халява яких виготовлена так, що утворюються “зморшки” – складки’, *чоботи на ^рипах* ‘чоботи, у яких під час ходи чути рипіння’ (к. 59), *кер[’]сет на ^зборах, кир[’]сет на ^хвандах* ‘верхній жіночий одяг, безрукавка, яка щільно облягає стан, з вирізом коло ший’ (к. 58); рідше – на матеріал виготовлення: *кохта на ^ват[’]і* ‘тепла жіноча кофта’ (к. 57), *с[’]ур[’]тук на ^ват[’]і* ‘чоловіче тепле напівпальто з хутровим коміром’ (к. 63).

У говірках середньонадніпряньсько-степового порубіжжя засвідчено четверту модель (непродуктивну) найменувань-словосполучень – “іменник-загальна назва реалії + прийменник на + іменник у зн. в.”, у яких підрядний складник маніфестує призначення чи нагоду використання реалії: *одежа на ^празник, одежа на ^вихід* ‘святковий одяг’ (к. 6), *со^ррочка на ^{сп}ід* ‘спідня чоловіча сорочка’ (к. 24), *біл[’]йо на ^{сп}ід* ‘білизна, натільний одяг’ (к. 7), *штани на ^{сп}ід* ‘спідні штани’ (к. 36).

Непродуктивною є також п’ята модель прийменникових найменувань, структура яких – “іменник-загальна назва реалії + прийменник до + іменник у род. в.”, де залежний компонент вказує на специфіку крою реалії: *со^ррочка до ^тестки, со^ррочка до ^регламу* ‘верхня жіноча сорочка (загальна назва)’ (к. 25), *кохта до ^кол[’]іна* ‘жіноча кофта навипуск’ (к. 57); призначення: *одежа до ^ходу, одежа до ^роботи* ‘одяг для виконання домашньої роботи’ (к. 2).

Частина складених найменувань (як прийменникові конструкції, так і безприйменникові) зазнають універбізації чи деривації на базі універбізованої одиниці: *чоботи з ^вит[’]ажкою^ю → ^вит[’]ажки* (к. 83), *празнишна одежа → празнишне* (к. 6), *нова одежа → нове* (к. 6), *буден:ий од’аг → буден:е* (к. 2). Складені номінативні одиниці, які функціонують синхронно з однослівними в одному ареалі з однаковим значенням, свідчать про незавершеність процесу номінації в багатокомпонентних найменуваннях одягу, взуття, головних уборів і прикрас.

Таким чином, у говірках суміжжя середньонадніпряньського й степового діалектів засвідчено, крім однослівних номенів, складні й складені найменування. Найпродуктивнішими серед складених назв є атрибутивні словосполучення, залежні компоненти яких вказують на матеріал чи спосіб

виготовлення реалії; менш продуктивні іменниково-прийменникові конструкції. Специфікою частини складених назв є їхня семантична конденсація, опускання в синтагмі окремих лексем.

У перспективі плануємо дослідження семантичної деривації в говірках середньонадніпряньсько-степового порубіжжя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апресян Ю. Д. Об одном правиле сложения лексических значений / Ю. Д. Апресян // Проблемы структурной лингвистики, 1971. – М. : Наука, 1972. – С. 439–459.
2. Винокур Г. О. О некоторых явлениях словообразования в русской технической терминологии / Г. О. Винокур // Труды Московского института истории, философии и литературы. – 1939. – С. 3–54.
3. Войтів Г. Назви жіночих шийних прикрас у гуцульському говорі // Г. Войтів // Гуцульські говірки. Лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження, відп. ред. Я. Закревська – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, 2000. – С. 149–156.
4. Гороф'янюк І. В. Способи номінації в мікологічній лексиці центральноподільських говірок / І. В. Гороф'янюк // Мовознавчий вісник : збірник наукових праць МОН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького; відп. ред. Г. І. Мартинова. – Черкаси, 2009. – Вип. 9. – С. 89–99.
5. Грищенко П. Ю. На шляхах пошуків: українська лінгвогеографія від К. Михальчука до сьогодні / П. Ю. Грищенко // Проблеми сучасної ареалогії / [ред. кол. П. Ю. Грищенко (відп. ред.)]. – К. : Наук. думка, 1994. – С. 5–10.
6. Гримашевич Г. І. Номінація одягу та взуття в середньополіському діалекті : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Г. І. Гримашевич. – К., 2003. – 532 с.
7. Дворянкін В. О. Номінативні процеси в українських східностепових говірках : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / В. О. Дворянкін. – Луганськ, 2006. – 23 с.
8. Коваленко О. О. Назви взуття у говорах Миколаївщини / О. О. Коваленко // Проблеми української діалектології на сучасному етапі : тези доповідей і повідомлень XVI Респ. діал. наради. – Житомир, 1990. – С. 200–201.
9. Миронова Г. М. Загальні назви одягу в давньоруській мові / Г. М. Миронова // Мовознавство, 1977. – № 1. – С. 50–59.
10. Сабадош І. В. Формування української ботанічної номенклатури / І. В. Сабадош. – Ужгород : УДУ, 1996. – 192 с.
11. Скорофатова А. О. Ономасіологія та лінгвогеографія фітономенів в українських східнословобожанських говірках : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / А. О. Скорофатова. – Луганськ, 2008. – 24 с.
12. Омельковець Р. С. Номінація лікарських рослин в українському західнополіському говорі : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Р. С. Омельковець. – Луцьк, 2004. – 480 с.
13. Пашкова Н. І. Назви одягу в українських говорах Карпат (структурно-семантична, генетична та ареальна характеристика) : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Н. І. Пашкова. – К., 1999. – 227 с.
14. Поістогова М. В. Номінаційні процеси в ботанічній лексиці східнополіських говірок : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / М. В. Поістогова. – К., 2005. – 23 с.
15. Пономар Л. Назви одягу Західного Полісся / Л. Пономар. – К., 1997. – 182 с.
16. Фроляк Л. Д. Ботаническая лексика украинских говоров Северного Приазовья : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02 “Языки народов СССР (украинский язык)” / Л. Д. Фроляк. – К., 1988. – 17 с.
17. Яценко Н. О. Формування назв військового одягу в українській мові : монографія / Н. О. Яценко. – К., Інститут української мови : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2009. – 179 с.

Tetyana Shcherbyna

Complex and compound names in the dialects of the mid-upper-Dnieper-steppe border

The article deals with analyzing the structure of the names of clothes, footwear, head pieces and adornments in the mid-upper-Dnieper-steppe border dialects. The compound and complex names are distinguished, their structural-semantic models singled out.

Key words: complex names, compound names, mid-upper-Dnieper-steppe dialects.